

Reakcje źrenic jako biomarker deficytów poznawczych oraz objawów negatywnych
w schizofrenii

Klaudia Kister¹, Hanna Karakuła-Juchnowicz¹

1. I Klinika Psychiatrii, Psychoterapii i Wczesnej Interwencji, Uniwersytet Medyczny w Lublinie,
Lublin

Wstęp: Celem badań prowadzonych nad schizofrenią jest zrozumienie neurobiologii leżącej u podstaw wystąpienia i wczesnej progresji psychozy oraz opracowanie interwencji modyfikujących te procesy. Przykładem najnowszych działań jest analiza dynamiki źrenic u osób ze spektrum psychozy.

Materiał i metody: Dokonano przeglądu literatury naukowej z lat 1964-2024 w bazie EMBASE, OpenKnowledge i PubMed. Użyto słów kluczowych: “schizofrenia”, “źrenice”, “psychoza”. W tym przeglądzie uwzględniono 111 publikacji.

Wyniki: Nieliczne opublikowane jak dotąd wyniki badań wskazują na pogorszenie zakresu rozszerzenia źrenic u osób chorych na schizofrenię, co powiązano z deficytami funkcji poznawczych oraz współwystępującymi objawami negatywnymi. Regulacja źrenic zależy od kontroli przywspółczulnej i współczulnej, tak więc zaburzenie odruchu źrenicznego wskazuje na występujące w psychozie dysfunkcje autonomicznego układu nerwowego oraz powiązanych z nim neuroprzekaźników. Nieprawidłowości dotyczą opóźnionego zwężenia, zmian prędkości reakcji, stopienia reakcji oraz mniejszej średnicy źrenic w spoczynku.

Wnioski: Najnowsze odkrycia sugerują związek pomiędzy stępieniem zwężeniem źrenic w reakcji na światło, a objawami negatywnymi i zaburzeniami funkcji poznawczych w psychozie. Dalsze badania mogą udowodnić predykcyjną zdolność do oceny początku i rozwoju zarówno objawów negatywnych, jak i deficytów poznawczych. Badanie oka może poszerzyć wiedzę na temat patofizjologii, przebiegu i heterogeniczności schizofrenii. Pupilometria może zapewnić nieinwazyjne oraz proste narzędzie o praktycznych implikacjach w warunkach klinicznych.

Słowa kluczowe: *schizofrenia, pupilometria, źrenice*